

La guerra digital té clàusula cultural

La guerra digital, acabi com acabi, deixarà el català en greu desequilibri en el món televisiu. L'única eina compensatòria pot acabar essent la regulació de les televisions locals i la possibilitat legal que s'admetin televisions privades d'àmbit autonòmic.

"Si nosaltres estem ficats en les negociacions relacionades amb les plataformes digitals és per tres motius, en aquest ordre: primer, perquè volem que la llengua catalana estigui situada tan amunt com sigui possible; segon, per potenciar la indústria audiovisual catalana de manera que el màxim possible de productes que rebin els telespectadors estiguin produïts a Catalunya; i tercer, evidentment, per un interès econòmic que és el de buscar que la Televisió de Catalunya costi menys diners als contribuents". Lluís Oliva, director de Televisió de Catalunya (TVC), situa el que podríem anomenar la *clàusula cultural* de la guerra digital en primer lloc a l'hora d'explicar el paper de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) en la polèmica que crispa l'estat espanyol des de fa algunes setmanes.

L'actuació del govern de la Generalitat en aquest tema, i per tant de la Corporació, té dos nivells. En primer lloc, intentar que finalment només hi hagi una plataforma digital que integri les dues propostes existents. Però en segon lloc, el que busca la Generalitat és que, sigui quin sigui el final d'aquesta història, guanyi Polanco, guanyi Aznar o perdin tots dos, el català tingui garantits uns mínims de presència en la futura televisió digital.

En aquest sentit, TV3 manté una opció per incorporar-se a Canal Satélite Digital (la platafor-

ma de PRISA), i ja hi ha negociat la clàusula cultural. Segons explica el mateix Oliva, l'acord implicaria, en primer lloc, que TV3 produís o coproduís un 20% de l'oferta del paquet bàsic de Canal Satélite, formada per 16 canals (la resta de l'oferta, fins a 60 canals, seria exclusivament en espanyol). Aquest percentatge d'emissions en llengua catalana es podria cobrir a base de canals

Només tres o quatre canals de seixanta, més el futbol de pagament, s'emetran en català. La resta, en espanyol.

temàtics o bé de doblatges de pel·lícules, documentals, etc. La segona part de l'acord fixa que en les emissions fetes pel sistema de *pay per view* (pagar per veure), i especialment en el cas del futbol, l'espectador tindria l'opció de triar en quina llengua vol seguir la retransmissió. Això és possible gràcies que la tecnologia digital permet diversos canals d'àudio per a un sol canal de vídeo.

"Hem volgut negociar en termes de percentatge i no de nom-

bre de canals perquè així ens assegurem que si en un moment donat s'incrementés l'oferta del paquet bàsic, la presència del català creixeria proporcionalment".

El director de TVC assenyala que, en cas que TV3 no exercís la seva opció per incorporar-se a Canal Satélite Digital i s'acabés inclinant per la plataforma liderada per Telefònica i impulsada pel govern del PP, "està acceptadíssim verbalment que el català hi hauria de tenir també una presència equivalent a la pactada amb Canal Satélite". En qualsevol cas, TV3 està en condicions de posar en marxa de forma immediata un mínim de tres canals temàtics en català: un destinat al públic familiar, amb programes infantils i pel·lícules per a tots els públics, un altre d'informació les 24 hores del dia i molt probablement un tercer de documentals i programes divulgatius.

El cable, millor. Tres o quatre canals de 60, més el futbol. Aquesta serà, aproximadament, la presència del català en la nova televisió digital. Davant d'aquest panorama tan clarament descompensat la Generalitat conserva encara algunes eines legislatives per intentar millorar la situació del català en el món televisiu. En aquest sentit, el mes d'agost de l'any passat el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 8/96 de Regulació de la Programació Audiovisual Distribuïda per Cable, que marca una sèrie de quotes lingüístiques (en principi

ARXIU / CARME PUÉRTOLAS

ARXIU / DOMENEC UMBERT

aquesta llei no obliga les plataformes de televisió digital, donat que no són concessions de la Generalitat de Catalunya i a més el senyal arriba als domicilis particulars a través d'antena parabòlica). Segons aquesta llei, un mínim del 25% del temps destinat a la difusió d'obres europees es reservarà a obres en expressió originària en català. A més, les pel·lícules, documentals o sèries televisives doblats a una llengua diferent de l'original s'hauran d'oferir simultàniament almenys doblats en català.

En el cas de les televisions locals, aquestes quotes es poden veure superades per la nova llei de les llengües oficials que es començarà a discutir en breu al Parlament de Catalunya. El Departament de Cultura preveu que aquestes televisions, com són concessions de la Generalitat de Catalunya, hagin d'aplicar els mateixos criteris lingüístics que la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i això les convertiria en la pràctica en monolingües.

Eduard Voltas

ANALISI

Una TV privada en català?

Ha passat bastant desapercebuda la notícia que el Ministeri de Foment prepara un projecte de llei que, en cas de ser aprovat, permetria a les comunitats autònomes convocar un concurs per adjudicar una concessió de televisió privada d'àmbit autonòmic. És de suposar, a la vista dels continguts de la futura nova llei de la llengua, que l'hipotètic concurs convocat per la Generalitat de Catalunya exigiria que aquest nou canal privat de TV emetés íntegrament en català, com ho fan TV3 i Canal 33. Una televisió privada en català...

Falta veure si finalment Foment fa realitat aquest projecte, però cercles presumptament ben informats de Barcelona asseguren que ja hi ha un grup privat movent peces per optar a la citada concessió. Diuen que el principal impulsor n'és l'empresari Carles Sumarroca, militant històric de Convergència Democràtica i pujolista de primera hora. També es comenta que en aquesta iniciativa té un pes important un altre home de negoci lligat a Jordi Pujol, Carles Vilarrubí, però ell ho ha negat categòricament en una conversa amb EL TEMPS.

Sigui com sigui, la porta oberta a una televisió privada catalana serà un bon test per mesurar el grau de motivació del gran capital del nostre país pel negoci de la comunicació. I és que no deixa de ser sorprenent, per no dir depriment, la manca quasi absoluta d'interès per part de les "nostres" grans fortunes en un sector, el de la comunicació, que atorga molts diners i, sobretot, hegemonies. E. V.

A l'esquerra, Jordi Vilajoana, president de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió. A la dreta, Jaume Ferrús, ex-director de Televisió de Catalunya i actual responsable de Sogecable, l'empresa que comercialitza Canal Satélite Digital. Ambdues empreses han pactat uns mínims de presència del català en cas que TV3 opti per la plataforma de PRISA.